

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

LIGTALE

over

PROPRIETÆR

Christen Christensen Neergaard

*Særtryk af
Historisk Aarbog for
Thisted Amt*

LIGTALE

over

PROPRIETÆR

Christen Christensen Neergaard

til Momtoft, Sennels Sogn,

holdt d. 31. August 1833 sammesteds af hans Søn,

Sognepræst Peder Neergaard.

MED NOGLE OPLYSNINGER OM SLÆGTEN

NEERGAARD (FRA KAASTRUP)

Af Direktør for Sygekassevæsenet L. P. BORBERG.

I.

Om Slægten Neergaard. Proprietær Christen Christensen Neergaards Forfædre i Mandslinjen¹).

SLÆGTEN NEERGAARD — Statsminister Niels Th. Neergaards Slægt — kaldes de „Kaastrup“- eller „Thy“-Neergaarder til Forskel fra den anden vidt-forgrenede Slægt af samme Navn, der stammer fra „Nedergaard“ i Græstrup Sogn, Tyrsting Herred, nordøst for Horsens, og af hvilken den adelige Familie „de“ Neergaard er en Gren²). Kaastrup-Neergaarderne var en gammel Selvejerbondeslægt, der havde hjemme i ovennævnte Sogn Kaastrup i Hillerslev Herred, nordøst for Thisted. Dette Sogns Kirkebog, der gaar tilbage til 1680, er, hvor ikke anden Kilde er nævnt, i det hele Kilden for de under

I givne efterfølgende Oplysninger om Slægten. Navnet „Neergaard“, som har været knyttet til Slægten fra kort efter Aar 1700, har sin Oprindelse fra den forhenværende lille Hovedgaard „Nedergaard“ i Kaastrup Sogn, i 1662 paa 24 Td. Hrtk.

Af Slægtens Medlemmer er de kendteste: Sognepræst, Folketingsmand *Peder Neergaard*, og dennes ovennævnte Søn, Statsminister, Dr. phil. (h. c.) *Niels Thomasius Neergaard*; endvidere Peder Neergaards Broder, Stænderdeputeret, senere Landstingsmand, Proprietær *Thomas Neergaard* og hans Brodersønner, Kammerraad, Proprietær *Edvard Neergaard* og Kreditforeningsdirektør *Adolph Neergaard*, der begge var Folketingsmænd. Foruden „Momtoft“ har Hovedgaarden „Ulstrup“ i Hundborg Sogn, Hillerslev Herred, „Dovergaard“ i Ydby Sogn, Refs Herred, „Petersrolighed“ ved Thisted samt „Breinholt“ i Humlum Sogn i Ringkøbing Amt i 1800-Aarene været i Slægtens Eje. —

Slægtens ældste kendte Mand var *Christen*, Fader til nedennævnte Willum Christensen. Han maa være den *Christen Nielsen*, der begravedes i Kaastrup 1. Juni 1681 (gammel Stil), som, da han opgives at være 64 Aar gammel ved sin Død, maa være født 1616—17. At han var Fader til Willum Christensen gøres overmaade sandsynligt af den Omstændighed, at nævnte Willum efter Christian V's Matrikel af 1688 ses at bestyre for „Christen Nielsens Arvinger“ den disse som Selveje tilhørende Gaard i Kaastrup. Han har da utvivlsomt selv været en af Arvingerne, og Arveladeren Christen Nielsen, der er den eneste af det Navn, der dør i Kaastrup 1680—88, har været hans Fader.

Der har i 1700-Aarene været flere Linjer af Slægten Neergaard bosat i Thy og paa Mors, alle i Bondestand, men kun nedenstaaende Linje er fulgt her.

Christen Nielsens Søn *Willum Christensen* begravedes 20. April 1729 fra „Nedergaard“, „75 Aar mindre end 3 Maaneder gammel“, og maa altsaa være født i Juli 1654, hvornaar kan ikke med Sikkerhed fastslaaes, da Kaastrup Kirkebog — som nævnt — først findes fra 1680. Hustruen, til hvem han var viet 15. Juni 1681 (gl. St.), hed *Anne Jensdatter* og var, da hendes Alder ved hendes Begravelse 7. Juli 1696 (gl. St.) opgives til 55 Aar, meget ældre end Manden, idet hun herefter er født c. 1640—41.

Det næste Led i Slægtrækken er *Mads Willumsen* (Nedergaard), der døbttes 5. Søndag efter Paaske (21. Maj, gl. Stil) 1682 og begravedes 15. Marts 1761, kun faa Maaneder før Sønnen og Svigerdatteren. Næsten jævnaldrende med ham var hans Hustru *Anne Mikkelsdatter*, døbt 3. Søndag efter Paaske (7. Maj, gl. Stil) 1682, begravet 20. Januar 1753, hvem han ægtede 1. Søndag efter Trinitatis (10. Juni) 1703. Hun var Datter af Mikkel Nielsen i „Nedergaard“, og ved hendes Giftermaal gik Fæstet af Gaarden „Nedergaard“ over til Manden, Mads Willumsen, og denne og deres Efterslægt kom til at bære dens Navn („Nedergaard“ — udtalt paa Jydsk „Neergaard“). Gaarden ejedes dengang af Enevold Nielsen Berregaard til „Ullerupgaard“, „Kjølbygaard“ m. fl., der var Borgmester i Thisted og Justitsraad og gift med den fra Folkesagnene kendte Fru Anne Søe³).

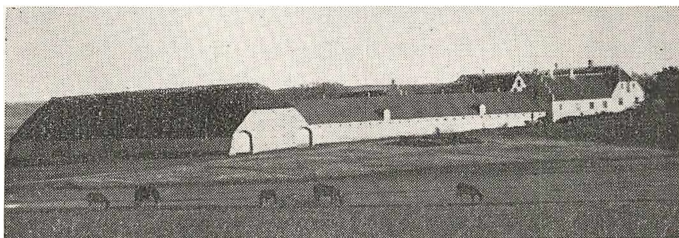
Søn af Mads Willumsen (Nedergaard) var *Christen Madsen Neergaard* (eller Nedergaard), døbt 27.

(Maaned utydelig) 1708 og begravet 17. Juni 1761. Af Ekstraskattemandtallet 1743 ses, at han ogsaa var „Selvejer af paaboende Gaard“ i Kaastrup paa 4 Td. 3 Skp. 1 Alb. Hrtk. Han var i April 1737 viet til *Inger Christensdatter Hagel*, der var døbt Marie Bebudelsesdag (25. Marts) 1703, og som begravedes 10. Juni 1761, en Uge før Manden. Hendes Forældre hed Christen Christensen Hagel og Dorthe Iversdatter, af Kaastrup Sogn.

Christen Madsen Neergaards Søn hed *Christen Christensen Neergaard* (den ældre). Han var døbt 2. Juledag 1737 og begravedes 29. Maj 1784. Han efterlod sig en i Samfrændeskifte af 16. April 1787, læst den 8. Maj s. A. paa Hillerslev-Hundborg Herreders Ting, nævnt Gaard i Kaastrup til en Værdi af 1360 Rdl., og desuden i andet Jordegods og udestaaende Fordringer 640 Rdl., ialt en Formue af 2000 Rdl. Han var gift med *Maren Thomisdatter*, der ikke ses døbt i Kaastrup, men maaske er det Thomas Poulsens og Kirstine Christensdatters Barn Maren, der 2. Søndag efter Paaske (24. April) 1735 døbt i Sennels. Hun begravedes 17. April 1792 i Kaastrup — 57 Aar gammel. Af det før omtalte Samfrændeskifte af 1787 fremgaar, at hendes Broder, Thomas Thomsen af Silstrup i Tilsted Sogn, lige sønden for Thisted, da var hendes Formynder.

Søn af Christen Christensen Neergaard (den ældre) var den *Christen Christensen Neergaard*, over hvem den nedenfor aftrykte Ligtale holdtes, døbt Palmesøndag (27. Marts) 1768. Han ejede oprindeligt den Gaard paa 7 Td. 3 Skp. 2 Fdk. Hrtk. (efter Folketællingslisten 1801 med 5 Tjenestefolk) i Kaastrup, som ved det oftnævnte Samfrændeskifte af

1787 var falden i Arv til ham efter hans Fader. Saa vidt ses kan efter det i Landbrugsministeriets Matrikeldirektorat opbevarede Matrikelkort over Kaastrup By fra Aar 1800, var denne Gaard en firlænget Gaard, den sydøstligste i Byen. Den laa ene af alle Gaardene øst for Vejen, der løber øst for Byen, just dér, hvor denne Vej tredeler sig til „Nedergaard“, Hillerslev og Nors.

„Momtoft“.

Hvorledes Christen Neergaard har faaet tilstrækkelige Midler, vides ikke, men ved Skøde af 20. Juni 1805 købte han af Justitsraad, Kaptajn (senere Overkrigskommissær) Poul Marcussen for en Sum af 21,800 Rdl. Courant den store Gaard „Momtoft“ i Sennels Sogn (10 Td. 1 Skp. 3 Fdk. Hrtk., assureret til 9040 Rdl.) sammen med en Parcel af den nærliggende Hovedgaard „Ullerupgaard“ (3 Td. 5 Skp. 1 Fdk. 2 Alb. Hrtk. samt tilhørende Sennels Kirke og Tiende af 60 Td. Hrtk.). Den samlede Ejendom „Momtoft“ udvidedes efterhaanden, havde 1859 c. 300 Td. Land og 29 Td. Hrtk. Neergaard beholdt Ejendommen til sin Død 1833.

I nedenstaaende Ligtale, som han gentagne Gange erklærer rummer den fulde og hele Sandhed, skildrer

Pastor Neergaard nu sin Fader Christen Neergaard til „Momtoft“ som en Mand af gammeldags uskrømtet Gudsfrygt og Redelighed, men samtidig fyldt af rastløs Flid og Stræben. Han drev stor Kornhandel og færdedes idelig paa Rejser og vandt Velstand og Agtelse ved sit Liv og i sin Gerning. I de vanskelige Tider, der herskede dengang efter Statsbankerotten 1813 og under den store Landbrugskrise i 1820'erne, havde han gentagne svære økonomiske Modgange og var lige ved at bukke under derfor; men han kom igennem dem ved Standhaftighed og usvækket Virksomhed. Denne Kamp — i Forbindelse med hans store Sorg over Hustruens Død — nedbrød dog hans før saa stærke Helbred, saa han døde stille, kraftløs og udslidt den 21. August 1833 paa „Momtoft“, under denne sin sidste Sygdom omhyggeligt plejet af sine hjemmeværende Børn.

Han havde den 2. November 1792 i Nors ægtet *Johanne Nielsdatter Bierregaard*, døbt 17. Marts 1771 sammesteds, og død 30. Maj 1826 paa Momtoft, ramt af et Slagtilfælde, da hun gik i sin Høsegaard. Hun var Datter af Niels Jensen Bierregaard af Hinding i Nors og Maren Andersdatter. Ligtalen betoner udtrykkeligt, at hun var et Menneske, der som faa fortjente at mindes bestandigt, at Ægteskabet var meget lykkeligt, at Christen Neergaard var en baade samvittighedsfuld og kærlig Fader — trods sine hyppige Fraværelser hjemmefra, — og at „Momtoft“ i Forældrenes Velmagtstid havde været „Glædens og Munterhedens Hjem“.

Christen Neergaard og hans Hustru ligger begravet under en stor ophøjet Gravsten lige udenfor Indgangen til Sennels Kirkes Vaabenhus.

Selv om man altid skal være forsigtig med at dømme fra rosende Udtalelser i Ligtaler, kan der næppe være Tvivl om, at Christen Neergaard har været en baade energisk og dygtig Mand, en god Ægtefælle og Familiefader, og at han har elsket sin Hustru, der fortjente det. Tradition om andet kendes heller ikke i hans Efterslægt.⁴⁾

II.

Ligtale, holden paa „Momtofte“ den 31. August 1833.

Det er nu efter Naturens Orden, at en Søn stilles ved sin afdøde Faders Kiste, det er Hjertets og Naturens stærke Stemmer, der og faar ham til at tale til hans Minde. Men dog venter ingen i denne Forsamling, at jeg af overdreven Omhu for den kære Afdødes Eftermæle skulde staa som en løgnagtig Smigrer paa dette for mit Hjerte saa betydningsfulde Sted. Ogsaa her skal den Tunge, som tidligere indviedes til Sandhedens Tjeneste, blive sit Løfte tro, og ikke engang barnlig Kærligheds stærke Følelser skal i disse hellige Øjeblikke kalde den fra sit Maal. Du selv, forklarede Fader, hvis mangeaarige Sorger og Smerter nu endelig i denne sidste snævre Bolig har fundet Hvile, du selv vil ikke fordre andet af din Søn, end at han med sanddru Stemme skildrer dig for dine efterladte Venner, saaledes som du var, og at han ved at udtale sin Sjæls Følelser bliver en Tolk for det, der i disse Øjeblikke rører sig i alles Hjerter. Saa tillads mig da, elskede Broder og Søster, at jeg fremdrager for eders Minde, hvad vi tabte i ham, som vi alle elskede og ærede som den gode Fader. Forunder mig eders Opmærksomhed, dybt sørgende Venner, medens jeg samler i et levende Billede de udmærkede Træk hos ham, hvem I i Livet glædede med eders Venskab, og som I i Døden skulde hædre med eders Agtelse. Jeg ser ham end i Manddommens og i Kraftens stærke Alder som den, der forenede med de gamle Tiders uskrømtede Gudsfrygt den nyere Tids rastløse Stræben. Det var disse Dage af hans Liv, der var helligede til den mest utrættelige Virksomhed til Held for dem, som ved Naturens og Hjertets

Baand var forenede med ham. Intet Arbejde var ham for tungt, ingen Møje for besværlig, naar den sigtede til at fremme dette Øjemed. Dagene blev ham for korte, og Nattens Stjerner lyste ikke saa sjelden paa de Veje, der førte ham fremad mod sit Maal. Han var en virksom Mand, han var en stræbsom Borger saaledes som faa, og Gud velsignede til en Tid denne Stræben. Det lykkedes ham at vinde Velstand og Agtelse, saa hans Navn nævnedes med Glæde vidt og bredt i de Kredse, hvori han virkede. Dog under al den travle Færd, under denne idelige Fraværelse fra Hjemmet, glemte han aldrig de hellige Pligter, der hviler paa den redelige Ægtemand og Fader. I en lang Række af Aar levede han i et lykkeligt Ægteskab med min nu forklarede Moder, og enhver, der saa hans uforstilte Smerter ved hendes Bortgang, dette dybe Saar, som ingen Tid var i Stand til at læge ved hendes Død, for ham behøver jeg ikke at tolke hans Værd som kærlig og trofast Ægtemage. Som Opdrager for sine mange Børn opfyldte han endelig den samvittighedsfulde Faders Pligter. Ogsaa her forenede han de gamle Tidens alvorlige Stræben med et sandt Faderhjerter for sine Børn. Og den blandt dem alle, der nød det mest levende Bevis paa hans Faders Omhu, skylder her med et taknemligt Hjerter at bevidne, at Smerten over endnu ikke at kunne udrette mere tidt har aftunget det nu i Døden lukkede Øje en hellig Vemodstaare. Hvad Frugt han havde af denne sin Omhu, hvad Løn han nød for Opfyldelsen af denne Pligt, det maa jeg overlade andre at bedømme. Han selv var tilfreds med sin Lykke som Fader, og den Pleje og Omhu, der i hans langvarige Svaghed vistes ham af hans tilstedeværende Børn, den vilde vanskelig været givet ham af nogen anden med lige Omhu og lige Kærlighed.

Men ak, ogsaa han maatte prøve de menneskelige Tings Ustadighed, ogsaa han maatte sande, at alt er idel Forfængelighed under Solen; de vare tunge og frygtelige, de Slag, som Tider og Tidsomstændighederne næsten lige oven paa hinanden bragte hans Velstands og hans Lykkes skønne Bygning, og det var nærved, at den ellers saa stærke Mand maatte bukke under for de gentagne Stød. Det var saa langt fra hans Tænkemaade at vilde unddrage sig sit Fald ved en Fremgangsmaade, som han maatte kalde uredelig; han vilde heller

kæmpe som en Mand mod Skæbnens Bølger end han vilde fejgt unddrage sig sin tunge Kamp. Og det lykkedes ham, hvad der vel kun lykkedes faa i hans Stilling, ved Standhaftighed og usvækket Virksomhed at undgaa det truende Uvejr og at finde en rolig Havn for sit Livs Aften paa det Sted, der havde skuet hans Kamp, der havde været Vidne til hans Sejr.

Men denne Kamp havde medtaget hans bedste Kraft, den havde brudt hans Styrke. Han var at ligne ved Skibet, der med forrevne Sejl og sønderslagne Planker vel har vundet Havn uden at synke paa det oprørte Hav, men som ogsaa nu er aldeles uduelig til at færdes mere paa de Bølger, hvis Stolthed det fordem var. Med sine udvortes Stød forenedes nu indvortes Saar, som ingen Læge var istand til at helbrede. Han mistede uformodentlig og ved en altfor tidlig Død den, der havde været ham en saa udmærket trofast Ledsagerinde paa Livets Vej, et Saar, der blødte indtil det nu ved Genforeningen med den uforglemmelige er bleven stillet. Hende kunde han aldrig glemme, og hun fortjente som faa at mindes bestandigt. Fra den Tid var den stærke Mand forvandlet til en kraftløs Olding, den bedste Støtte var reven fra hans Side, og han var fra den Tid at ligne ved en faldefærdig Bygning, der kun venter det første alvorlige Vindstød for at synke aldeles i Gruset. Nu tilbragte han sine sidste Dage paa et smerteligt Sygeleje, og han, der tilforn næppe kendte Svaghed af Navn, han var nu bleven et Billede paa, hvad selv den stærkeste kan blive til, naar Herren i sin Visdom finder det for godt at røre ham med sin mindste Finger. Dog Herren være lovet, han slaar de menneskelige Hjerter de dybe Saar, han har ogsaa Visdom og Kraft nok til at læge dem. Medens Byrden var paa det tungeste nu, bød den evige Gud, at den skulde lettes af de trætte Skuldre. Det Liv, der før havde været saa rig paa Glæder for ham selv, og saa fuld af Velsignelse for hans Familie, det var nu bleven baade ham og andre til en smertelig Byrde; det Hus, som før havde været Glædens og Munterhedens Hjem, det genlød nu om Dagen af høje Smertens Klager og om Natten af bange Vemodssukke. Men da skuede Gud i Naade ned til sin af Livets Møje trætte Tjener og løste det Baand, der endnu bandt Aanden til det affældige og for Graven modne Legeme.

Ej nærmede Døden sig hans Leje i nogen rædsom Skikkelse, men som en venlig Engel inddyssede den hans Aand i en stille Slummer, under hvilken den usynligen for det ydre Øje hævede sig til Genforeningen med den forudgangne aldrig glemte Sjæl. Ja, nu har du udstridt din Kamp her paa Jorden, nu har du vunden den Sejr, hvorfor vi alle kæmpe, nu har du naaet det Maal, hvortil vi alle stunde; snart favner Graven i sin stille Fred det afsjælede Legeme, medens din Aand færdes hisset i de lysere Boliger i en bedre Salighed, end den Jorden kunde skænke dig. Bag Fredens Palmer har du alt genfundet hende, hvis forklarede Øje saa dine Smerter her paa Jorden, og velsignede skue I begge ned paa eders taknemlige Børn, paa eders her forsamlede Venner. Holder Maade med eders Bedrøvelse, kære Broder og Søster; hvad vi har tabt, det har hun vunden i den salige Mand. Aftørrer eders Taarer, I, der plejede ham i hans langvarige Sygdom og som tillukkede hans Øje i den evige Søvn; jeg ved, I plejede ham med kærlig Omhu. Men jeg ved ogsaa, at han nu nyder bedre Hvile end den, som eders Haand var i Stand til at berede ham, at han modtager en højere Vederkvælgelse end den, selv eders Kærlighed var i Stand til at bringe ham. Modtager min og de øvrige Sødskendes Tak for eders udholdende, utrættelige Omhu og Kærlighed for den dyrebare Fader, for de mange søvnløse Nætter, I tilbragte ved hans Leje, for de mange ængstelige Timer, I sade ved hans Seng. Nu trænger han ikke mere til eders Hjælp, nu behøver han ikke længere den ledsagende Haand, mens hans Aand vil i Fremtids Dage skue glad ned til eders Lykke, og han, der selv er Kærlighed, vil skænke eder alle barnlig Kærligheds hellige Løn. Og nu dyrebare Fader, hvil i Fred. Dit Minde være helliget iblandt os, og din Sjæl vederkvæger Herren i sin Himmel. Amen.

III.

Lidt om Proprietær til Momtoft

Christen Christensen Neergaard og Hustru Johanne Nielsdatter Bierregaards Efterslæggt.⁴⁾

Dette Ægtepar havde følgende 8 Børn:

- 1) *Niels Bierregaard Neergaard* (1794—1851), Købmand i Thisted, fra 1827 til sin Død Proprietær

til Hovedgaarden „Ulstrup“ i Hundborg Sogn (14 Td. Hrtk.). Gift med *Nicoline Høyer* (1796—1882), Datter af Præst paa Hirtsholmene, senere i Nors, Knud Christian Høyer og Hustru Mette Margrethe Hertel.

Kammerraad Edvard Neergaard.

Nordentoft af Klitmøller og Hustru Ane Jensdatter Broe.

b) Folketingsmand, Landvæsenskommissær, Kreditforeningsdirektør, Proprietær *Adolph Neergaard* (1823—96), ejede 1848—95 Gaarden „Breinholt“ (14 Td. Hrtk.) i Humlum Sogn, Ringkøbing Amt (ved Struer). 1° gift med *Johanne Vad* (1825—76), Datter af Proprietær Ditlev Vad til „Boelsgaard“, Brovst Sogn. 2° gift med *Christine Eleonora Amalie Jensen*, Syge-

Blandt hans Børn kan nævnes: a) Folketingsmand, Medlem af Thisted Amtsraad, Kammerraad *Edvard Neergaard* (1821—74), Proprietær, fra 1840erne til sin Død Ejer af den nu udstykkede „Dovergaard“ i Ydby Sogn i Thy samt „Petersrolighed“ ved Thisted⁵). Gift med *Kirstine Nordentoft* (1824—90), Datter af Skipper, Købmand, Proprietær Peder Christian

plejerske i Viborg, Datter af Smedemester Peter Jensen. Kun i 1. Ægteskab var der Børn — 5 —, der alle ligesom Moderen døde af Tuberkulose i ung Alder.

Niels Bierregaard Neergaards Efterslægt lever i Mandslinjen gennem Sønnen Edv. Neergaards Efterkommere.

2) *Christen Neergaard*, født 1795, død samme Aar.

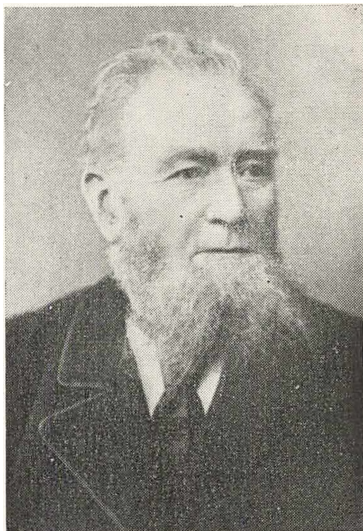
3) *Christen Neergaard*, født 1796, Købmand i Thisted. Ugift.

4) *Maren Neergaard* (1799—1861). 1° gift med *Peder Oddershede* (1787—1821), Proprietær til Dover Østergaard, Ydby

Sogn, Refs Herred. 2° gift med *Laurids Ploug Borberg* (1791—1875), Stænderdeputeret, Medlem af Thisted Amtsraad, Proprietær til Dover Østergaard⁶⁾, Søn af Ridefoged, senere Ejer af „Aamølle“, Vindblæs Sogn ved Søndre Hadsund, Mads Christensen Borberg og Hustru Mette Nielsdatter Balleboe.

2. Ægteskabs Efterslægt lever i Mandslinjen.

5) *Peder Neergaard* (1801—63), cand. theol., Adjunkt i Aalborg, 1830 Sognepræst i Flade-Gæ-

Proprietær Adolph Neergaard.

rum, 1845 i Ugilt-Taars, Hjørring Amt, Medlem af Hjørring Amtsraad, Folketingsmand.⁷⁾ Gift med *Julie Erasmie Christiane Eibe* (1814—80), Datter af Forpagter af Hovedgaarden „Billeshave“ paa Fyn Julius Eibe og Hustru Hedvig Fabricius.

En af Sønnerne var Statsminister, Dr. phil. *Niels Thomasius Neergaard* (1854—1936), der døde barnløs.⁸⁾

Peder Neergaards Efterslægt lever iøvrigt i Mandslinjen.

- 6) *Thomas Neergaard* (1804—52), Proprietær til „Momtoft“, som han arvede efter Faderen, var Stænderdeputeret og Landstingsmand samt Medlem af Thisted Amtsraad. 1° gift med *Maren Kirstine Christensdatter (Galsgaard)* (1811—41). 2° gift med *Christiane Birgitte Mørup* (1805—71), Datter af Proprietær Søren Mørup til Nørthorup, Hjortdal Sogn, Vester Hanherred, og Hustru Cathrine Birgithe Steen.

Hans 2 Sønner af 1. Ægteskab *Fritz* og *Christian Neergaard* arvede Slægtsgaarden, men satte den i deres Ungdom og Uforstand overstyr, saa den maatte sælges 1860. Fritz rejste til Australien, hvor han forsvandt, Christian døde 1889, 53 Aar gammel.

Thomas Neergaards Efterslægt lever i Mand- og Kvindelinjen.

- 7) *Anne Neergaard* (1806—75), gift med *Søren Møller* (1797—1867), Købmand i Thisted, 1834—37 Ejer af det da endnu ikke nedrevne „Vestervig Kloster“, 1837 til sin Død Proprietær til „Landbolyst“, Hundborg Sogn (10 Td. Hrtk.),⁹⁾

Søn af Skomager i Thisted Christen Nielsen Møller og Hustru Anne Thomisdatter.

Anne Neergaards Efterslægt lever i Mands- og Kvindelinjen.

- 8) *Marie Neergaard* (1808—1901), gift med *Christian Brandi Hausgaard* (1795—1876), Skipper og Købmand i Klitmøller;¹⁰⁾ Søn af Skipper og Købmand sammesteds Christen Pedersen Hausgaard og Hustru Anne Marie Christensdatter Brandi.

Marie Neergaards Efterslægt lever i Kvindelinjen.

Noter:

- 1) De under I givne Meddelelser om Slægten Neergaards ældre Led hviler hovedsagelig paa Oplysninger i L. P. Borberg: Stamtavle over Slægten Borberg (med Bemærkninger om nogle i samme indgiftede Familier, bl. a. Neergaard (fra Kaastrup), Side 11—13. København 1915. Meddelelserne om Slægtens Oprindelse i Dansk Adels Aarvog XXXII (1915), S. 337, og Dansk Biografisk Lexikon XVI, S. 543, er henholdsvis urigtige, henholdsvis ufuldstændige.
- 2) Se D.A.A. XXXII (1915), S. 336—76, samt Biogr. Lex., S. 542—43, med Litteraturfortegnelse.
- 3) Se om hende M. Aarberg: Fru Anne Søe, i Hist. Aarvog for Thisted Amt 1910, S. 109—18. Om Ægteparret samt Slægten Berregaard samme Aarvog 1911, S. 37 ff, 1917, S. 21 ff, og 1931, S. 189.
- 4) Over Christen Christensen Neergaards Efterkommere er ingen Stamtavle udgivet. Der findes dog en lille utrykt, af afdøde Fru Johanne Lützhøft, født Revsgaard, paa „Tandrup“, udarbejdet Slægtskrønike: „Smaa Optegnel-

nelser om Slægten“ (Hausgaard og Neergaard), hvoraf en Afskrift er i Forfatterens Eje. Denne er velvilligt stillet til Raadighed af Ingeniør, cand. polyt. H. Borregaard, København, der ligeledes har fremdraget Ligtalen over Chr. Neergaard.

- 5) Se om ham Biogr. Lex. Om Broderen A. Neergaard har Sognepræst Chr. M. Madsen, Humlum, velvilligt fremskaffet en Række Oplysninger, hvoraf nogle er benyttet her.
- 6) Se om ham Biogr. Lex. samt L. P. Borbergs udførlige Levnedsskildring af ham i „Hist. Aarvog for Thisted Amt“ 1936, S. 182—215. Om ham, hans Slægt og Efterkommere, se iøvrigt L. P. Borberg: Slægtbog over Familien Borberg (2. Udg.). Skive 1944.
- 7) Se om ham Sønnen N. Neergaards „Erindringer“, S. 5—6, Kbh. 1936, og J. Lehmann: „Niels Neergaard“, S. 31—32, Kbh. 1929. Han kaldte sig „Peter“, men efter Kirkebogen var han døbt „Peder“.
- 8) Der henvises foruden til de 2 under 7) nævnte Værker til Biogr. Lex. XVI, S. 556—63, med tilføjet Litteraturfortegnelse.
- 9) Utrykt Stamtavle over Ægteparrets Efterkommere er udarbejdet af Fuldmægtig i Københavns Magistrat, cand. jur. Erik Møller.
- 10) Om dette Ægtepar og dets Efterkommere berettes en Del i Fru Lützhøfts, under Note 4 omtalte, Slægtskrønike.

